

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Mineraalitärpätti

Käyttöturvallisuustiedote täyttää asetuksen (EY) N:o 1907/2006, 2015/830 REACH (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista), liitteen II vaatimukset.

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivä 07.11.2012

Tarkistuspäivä 11.02.2013

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi Mineraalitärpätti

Kemiallinen nimi Hiilivedyt, C9-C12

REACH-rek.nro 01-2119458049-33-

CAS-numero 64742-82-1

EY-numero 919-446-0

Indeksinumero 649-330-00-2

Tuotekoodi 12. 54017

GTIN-nro 6414501408328

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tukes käyttötarkoituskoodi (KT) Liuottimet (48)

Aineen/seoksen käyttö Mineraalitärpätti

Toimialakoodi (TOL) Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus (pl. moottoripyörät) (G452)

Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen Kyllä

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja

Yrityksen nimi Berner Oy/Autonhoito

Toimiston osoite Hitsaajankatu 20-24

Postiosoite PL 22

Postinumero 00811

Paikkakunta Helsinki

Maa Suomi

Puhelin 02079100

S-posti korrek-lasol@berner.fi

1.4. Hätäpuhelinnumero

Hätänumero

Kuvaus: HYKS Myrkytystietokeskus puh. (09) 4711klo. 8.00 – 22.00 suora (09) 471 977

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Luokittelu 67/548/ETY tai
1999/45/EY mukaisesti

Xn;R10

N;R65;R51/53;R66;R67

Luokitus asetuksen (EY) N: o
1272/2008 [CLP / GHS]
mukaisesti

Flam. Liq. 3;H226

Asp. Tox. 1;H304

STOT SE 3;H336

Aquatic Chronic 2;H411

EUH066

Aineen / seoksen vaaralliset
ominaisuudet

Syttyvä neste ja höyry.
Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

2.2. Merkinnät

Varoitusmerkit (CLP)

Huomiosana

Vaara

Vaaralausekkeet

H226 Syttyvä neste ja höyry.
H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Turvalausekkeet

P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä.
Tupakointi kielletty.
P273 Vältettävä päästämistä ympäristöön.
P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta /kasvonsuojainta.
P301+P310 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.
P304+P340 JOS KEMIKAALIA ON HENGITETTY: Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää.
P403+P233 Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä tiiviisti suljettuna.
P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.
P501 Hävitä sisältö/pakkaus paikallisten määräysten mukaan.

Erityiset merkintävaatimukset

EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

2.3. Muut vaarat

Muut vaarat

Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa. Hitaasti haihtuva. Höyryt voivat ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa. Maaperän ja pohjaveden saastumisvaara.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.1 Aineet

Aineosa, lisätietoja	Sisältää bentseeniä <0,1 til%, n-heksaania <5 % ja aromaatteja 14...20 til%		
Aineosan nimi	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö
Teollisuusbenssiini (maaöljy), rikitön, raskas	CAS-numero: 64742-82-1 EY-numero: 919-446-0 Indeksinumero: 649-330-00-2	Xn, N; R10, R51/53, R65, R66, R67 Flam. Liq. 3; H226 Asp. Tox. 1;H304 STOT SE 3;H336 Aquatic Chronic 2;H411 EUH066	= 100 %

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleistä	-
Hengitystiet	Siirrettävä raittiiseen ilmaan, mikäli henkilö on hengittänyt höyryjä tai hajoamistuotteita. Potilas pidetään lämpöisenä ja levossa. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat. Hakeuduttava lääkärin hoitoon huomattavan altistuksen jälkeen.
Ihokosketus	Roiskeet huuhdeltava välittömästi saippualla ja runsaalla vedellä sekä riisuttava tahrintuneet vaatteet ja kengät. Riisu vaatteet mieluiten hätäsuihkun jälkeen (haihtuva tuote-palovaara). Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.
Silmäkosketus	Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Hakeuduttava silmälääkäriin. Sarveiskalvovaurion vaara.
Nieleminen	Ei saa oksennuttaa. Otettava yhteys lääkäriin. Vaarana oksennuksen tai aineen joutuminen keuhkoihin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Yleiset oireet ja vaikutukset	Aiheuttaa päänsärkyä, uneliaisuutta tai muita keskushermostovaikutuksia. Niellessä tai oksentaessa keuhkoihin joutuvat pienetkin määrät voivat aiheuttaa keuhkoödeeman tai keuhkotulehduksen. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
-------------------------------	--

4.3 Välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet (jos tarpeen)

Lääketieteellinen hoito	Niellessä tai oksentaessa keuhkoihin joutuvat pienetkin määrät voivat aiheuttaa keuhkoödeeman tai keuhkotulehduksen.
-------------------------	--

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusvälineet	hiilidioksidi (CO2) , jauhe , vaahto vesisumu
Soveltumattomat sammutusvälineet	Voimakas vesisuihku ei sovi sammutukseen, vaan ainoastaan tulelle alttiiden astioiden jäädyttämiseen.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palo- ja räjähdysvaarat	Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja leviävät pitkin lattiaa. Ne voivat syttyä pitkienkin matkojen päästä. Syttyvää . Räjähdysvaara ilmaa raskaamman höyryn kertyessä syvennyksiin tai suljettuihin tiloihin. Räjähdysvaara paineen kasvaessa, jos tuotetynnyrit tai -säiliöt kuumenevat tulipalossa. Epätäydellisessä palamisessa saattaa muodostua monimutkainen seos leijuvista kiinteistä aineista ja nestemäisistä hiukkaisista, kaasusta, mukaan lukien hiilimonoksidi.
-------------------------	--

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Henkilösuojaimet	Estettävä sammutusvesien pääsy saastuttamaan pinta- tai pohjavesijärjestelmiä. Pakkauksia voidaan viilentää suihkuttamalla vettä.
Muut tiedot	Suojautuminen tulipalossa : Käytä täyttä suojavaarustusta ja paineilmalaitetta.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Yleiset toimenpiteet	Eristettävä sytytyslähteistä – Tupakointi kielletty. Erityiset suojaimet tulipaloa varten
----------------------	---

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristövarotoimet	Estä lisävuodot ja läikheet, jos on turvallista tehdä niin. Ei saa päästää ympäristöön. Nestemäinen tuote kerätään talteen ennen sen leviämistä viemäreihin, maaperään ja vesistöön. Ellei merkittäviä vuotoja saada pidätetyksi, siitä on ilmoitettava paikallisille viranomaisille. Maaperän ja pohjaveden saastumisvaara.
---------------------	--

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Muut tiedot	Pienet roiskeet ja vuodot: Imeytettävä inerttiin huokoiseen aineeseen (esim. Absodan) . Suuret vuodot: otettava yhteys paikalliseen viranomaiseen
-------------	---

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Muita ohjeita	Sopivat henkilösuojaimet ks kohta 8. Jätteiden hävitys ks. kohta 13
---------------	--

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käsittely	Järjestettävä riittävä ilmanvaihto ja/tai imu työtiloihin. Eristettävä sytytyslähteistä – Tupakointi kielletty. Estä varotoimenpitein sähköstaattisen varauksen muodostuminen.
-----------	---

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointi	Säilytettävä tiiviisti suljettuna. Säilytettävä hyvin ilmastoidussa paikassa. Huomioi palavia nesteitä koskevat määräykset. Syövyttää luonnonkumia, butylikumia, EPDM, polystyreeniä. Hiiliteräs, ruostumaton teräs, polyetyleni, polypropyleeni, polyesteri ja Teflon ovat kestäviä.
-------------	---

7.3 Erityinen loppukäyttö

Erityiset käyttötavat	-
-----------------------	---

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttajat

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Arvo	Vuosi
Teollisuusbenssiini (maaöljy), rikitön, raskas	CAS-numero: 64742-82-1 EY-numero: 919-446-0 Indeksinumero: 649-330-00-2	HTP-arvo (8 h): 200 mg/m3	

DNEL / PNECValvonnan tulokset,
huomautuksia

-

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**Toimenpiteet altistumisen estämiseksi**Tuotteeseen liittyvät
toimenpiteet altistumisen
estämiseksi

Tuotetta pyrittävä käsittelemään suljetuissa järjestelmissä tai järjestettävä riittävä ilmanvaihto. Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta. Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti.

Hengityksensuojaus

Yleinen hengityksensuojaus

Suodatinsuojain/puolinaamari (orgaanisten kaasujen ja höyryjen suodatin, tyyppi A2). Suodatinsuojainta voi käyttää enintään 2 tuntia kerrallaan. Suodatinsuojaimia ei saa käyttää vähähappisissa olosuhteissa (< 17 til.-%). Suurissa pitoisuuksissa on käytettävä hengityslaitteita (paineilma- tai raitisilma). Suodatin on vaihdettava riittävän usein. Hengityksensuojaimet standardien EN 140 ja EN 141 mukaiset.

Käsien suojausKäsien suojauksen
välttämättömät ominaisuudet

Suojakäsineet : Nitrilikumi . Läpäisy aika >240, suojausluokka 5. Suojakäsineet on vaihdettava säännöllisesti. Suojakäsineet standardien EN 420 ja EN 374 mukaiset.

Silmien tai kasvojen suojaus

Silmien suojaus

Tiiviisti asettuvat suojalasit

IhonsuojausIhon suojaus (muualla kuin
käsissä)

Sopiva suojaava vaatetus.

Asianmukainen ympäristön altistumisen hallintaYmpäristöaltistumisen
torjuminen

-

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Olomuoto

Kirkas, väritön neste.

Haju

hiilivetyjen tuoksu

Sulamispiste / sulamisalue

Arvo: < -15 °C

Kiehumispiste ja -alue

Arvo: 150 – 200 °C
Menetelmä: EN ISO 3405

Leimahduspiste

Arvo: ≥ 39 °C
Menetelmä: DIN 51755

Alaräjähdyksäraja ja mittayksikkö

Arvo: 0,6 tilavuus-%

Yläräjähdyksäraja ja mittayksikkö

Arvo: 7 tilavuus-%

Höyrynpaine

Arvo: 0,23 kPa

Höyryn tiheys	Lämpötila: 20 °C Arvo: > 3 Viite: Ilma=1
Suhteellinen tiheys	Huomautukset: 0.720-0.825 (15 °C; vesi = 1) (ISO 12185)
Vesiliukoisuus	Niukkaliukoinen
Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi	Huomautukset: Bensinihiilivetyjen log Kow = 2...7
Itsesyttyvyys	Arvo: ~ 250 °C
Viskositeetti	Huomautukset: Kinemaattinen viskositeetti < 2 mm ² /s (40 °C; vesi = 0.6 mm ² /s, EN ISO 3104). Viskositeetti, dynaaminen < 50 mPa.s (20 °C).
Räjähtävyys	Ei ole
Hapettavuus	Ei ole

9.2 Muut tiedot

Muut fyysiset ja kemialliset ominaisuudet

Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet	Pintajännitys : 24-27 mN/m @ 25 °C (Wilhelmy plate)
--	---

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Reaktiivisuus	Stabiili normaaliolosuhteissa.
---------------	--------------------------------

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiilisuus	Stabiili tavallisessa ympäristön lämpötilassa ja paineessa.
--------------	---

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa.
---------------------------------------	--

10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet	Kuumuus, liekit ja kipinät
------------------------	----------------------------

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Vältettävät materiaalit	Vahvat hapot ja hapettavat aineet
-------------------------	-----------------------------------

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Vaaralliset hajoamistuotteet	Hajoamista ei tapahdu ohjeiden mukaisessa käytössä.
------------------------------	---

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Seoksen välittömän myrkyllisyyden arvio

Välittömän myrkyllisyyden arviointi	Erittäin lievästi myrkyllinen: LD50/suun kautta/rotta = >15000 mg/kg (OECD 401)
-------------------------------------	--

LD50/ihon kautta/kani = >3400 mg/kg (OECD 402)

LC50/hengitysteitse/4h/rotta = >13.1 mg/L (OECD 403)

Mahdolliset välittömät vaikutukset

Ärsytys	Ei luokiteltu (OECD 404, 405). Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
Aspiraatiovaara, huomautuksia	Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. Niellessä tai oksentaessa keuhkoihin joutuvat pienetkin määrät voivat aiheuttaa keuhkoödeeman tai keuhkotulehduksen.

Viivästyneet vaikutukset

Yleinen hengitysteiden ja ihon herkistyminen	Ei ole ihoa herkistävä (OECD 406; HRIPT = Human Repeated Insult Patch Test).
Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen	Liika-altistuminen aiheuttaa huumautusta, pahoinvointia, päänsärkyä ja lopulta narkoottisia vaikutuksia.
Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen	Ei tunnettuja vaikutuksia (OECD 408, 411, 413).

Syöpävaarallinen, sukusolujen perimää vaurioittava tai lisääntymiselle vaarallinen

Syöpävaarallisuuden arviointi	Ei luokiteltu ihmiselle syöpää aiheuttavaksi (OECD 453). Ei myrkyllistä vaikutusta lisääntymiskykyyn (OECD 416, 421, 422). Ei luokiteltavissa sikiövaurioita aiheuttavaksi (OECD 414). Genotoksuustestit (in vitro ja in vivo) ovat olleet negatiivisia (OECD 471, 473, 474, 475, 479).
-------------------------------	--

Altistumisen oireet

Muut tiedot	Toksikologiset tiedot perustuvat testeihin vastaavilla tuotteilla ja komponenteilla.
-------------	--

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

Ekotoksisuus	Välitön myrkyllisyys vesieliöille : kala: LL50/96h = 10-30 mg/L; NOELR/96h = 0.3 mg/L (OECD 203), äyriäinen : EL50/48h = 10-22 mg/L (OECD 202), levä : EC50/96h = 0.58-1.2 mg/L; NOEC/96h = 0.16 mg/L; EL50/72h = 4.6-10 mg/L; NOELR/72h = 0.22-1.0 mg/L (OECD 201) Pitkäaikaismyrkyllisyys vesieliöille : kala: NOELR/28d = 0.13 mg/L (QSAR), äyriäinen : NOEC/21d = 0.10-0.37 mg/L; LOEC/21d = 0.20-0.83 mg/L; EC10/21d = 0.11-0.25 mg/L (OECD 211) -
--------------	---

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Pysyvyys ja hajoavuus, lisätietoja	Haihtuvat orgaaniset aineet hajoavat fotokemiallisesti ilmakehässä.
Pysyvyys ja hajoavuus	nopeasti biologisesti hajoava (OECD 301F)

12.3 Biokertyvyys

Biokertyvyyspotentiaali	-
-------------------------	---

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Liikkuvuus	Tuote haihtuu helposti maan ja veden pinnalta. Tuote voi läpäistä maaperän ja kulkeutua pohjaveden pinnalle. Anaerobisissa olosuhteissa hajoaminen on erittäin hidasta.
------------	---

Suurimolekyylisimmät hiilivedyt voivat adsorboitua maaperän tai sedimentin orgaaniseen aineeseen. Haihtuminen on nopein ja merkittävin häviämisprosessi pintavedessä ja maaperässä.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT-arvioinnin tulokset Tämän aineen ei katsota olevan pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen (PBT). Tämän aineen ei katsota olevan erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä (vPvB).

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Muita haittavaikutuksia / huomautuksia Ei tunneta. Annetut tiedot perustuvat samantyyppisten aineiden aineosia ja ympäristömyrkyllisyyttä koskeviin tietoihin.

-

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Määritä asianmukaiset hävittämismenetelmät Vaarallinen jäte. Kaikki jäte on kerättävä talteen sopiviin merkittyihin säiliöihin ja hävitettävä säteilysuojelua ja ongelmajätettä koskevien säädösten mukaisesti. Jätettä käsiteltäessä on huomattava sen aiheuttamat vaarat sekä huolehdittava tarvittavista varotoimenpiteistä, varoitusmerkinnöistä ja tietojen toimittamisvelvoitteesta. Tarvittaessa kysy ohjeita paikallisilta viranomaisilta.

Muut tiedot Tyhjat säiliöt voivat sisältää palavia tuotejäämiä.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1. YK-numero

ADR / RID / ADN	1268
IMDG	1268
ICAO / IATA	1268

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

ADR / RID / ADN	ÖLJYTISLEET, N.O.S.
IMDG	PETROLEUM DISTILLATES, N.O.S. (white spirit)
ICAO / IATA	PETROLEUM DISTILLATES, N.O.S. (white spirit)

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

ADR / RID / ADN	3
IMDG	3
ICAO / IATA	3
Huomautukset	3

14.4 Pakkausryhmä

ADR / RID / ADN	III
IMDG	III
ICAO / IATA	III

14.5 Ympäristövaarat

Huomautukset	Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. MARINE POLLUTANT
--------------	--

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

EmS	F-E, S-E
Käyttäjän erityiset varotoimenpiteet	EmS: F-E, S-E

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Saasteluokka (pollution category)	Ei sovellettavissa.
-----------------------------------	---------------------

ADR/RID lisätietoja

Vaaran tunnusnro	30
------------------	----

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädännöt

Lainsäädäntö ja säädökset	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus vaarallisen kemikaalin päällyksen turvasulkimesta ja näkövammaisille tarkoitetusta vaaratunnuksesta 414/2011.
---------------------------	--

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointi	Tälle aineelle on suoritettu kemikaaliturvallisuusarviointi.
--------------------------------	--

KOHTA 16: Muut tiedot

Käytettyjen H-lausekkeiden luettelo (kohdissa 2 ja 3)	H226 Syttyvä neste ja höyry. H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia. H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP / GHS] mukaisesti	Flam. Liq. 3; H226; Asp. tox 1; H304; STOT SE3; H336; Aquatic Chronic 2; H411;
Lisätietoja	Kts. kohta 1.3.
Tärkeimmät käyttöturvallisuustiedotteen laatimisessa käytetyt lähteet	1. REACH 2. STM: HTP-arvot 2012 3. Raaka-ainetoimittajien laatimat käyttöturvallisuustiedotteet
Muutokset edelliseen versioon (lisäykset, poistot tai tarkistukset)	REACH-2010: 2.2: P102, P501